

«Τη αγία και μεγάλη Πέμπτη, οι τα πάντα καλώς διαταξάμενοι θείοι Πατέρες, παραδεδώκασιν ημίν τέσσαρα τινά εορτάζουν»

Ορθοδοξία / Θεία Λατρεία

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ιεροδιάκονος Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, θεολόγος

Η Μεγάλη Πέμπτη είναι αφιερωμένη σε τέσσερα σημαντικά γεγονότα, τα οποία περιγράφονται μέσα στην Καινή Διαθήκη. Το πρώτο γεγονός είναι ο Μυστικός Δείπνος, το δείπνο των μνημένων, των 12 Αποστόλων [1] με τον Διδάσκαλο Ιησού Χριστό, την παράδοση του Μυστηρίου των Μυστηρίων, της Θείας Ευχαριστίας. Ο Κύριος στο Δείπνο αυτό τέλεσε για πρώτη φορά στην γη τη Θεία Λειτουργία, καλώντας τους μαθητές Του να γευθούν το άγιο σώμα Του και να πιουν το τίμιο αίμα Του. Το «λάβετε, φάγετε, τούτο γαρ εστι το σώμά μου» και το «πίετε εξ αυτού πάντες, τούτο γαρ εστι το αίμά μου», συνιστούν τα ιδρυτικά του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας λόγια, τα οποία έκτοτε επαναλαμβάνονται σε κάθε αντίστοιχη σύναξη πιστών, κατά την εντολή του Κυρίου «τούτο ποιείτε εις την εμήν ανάμνησιν», διαιωνίζοντας ακριβώς εν Πνεύματι τον

Μυστικό Δείπνο.

Ο Ιερός Χρυσόστομος μας προτρέπει να πιστέψουμε ότι και τώρα, όταν τελούμε τη θεία Λειτουργία και κοινωνούμε, είναι εκείνο το δείπνο, ο Μυστικός Δείπνος, κατά τον οποίο ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς παρίστατο. Τίποτε μάλιστα δεν κάνει το σημερινό δείπνο υποδεέστερο εκείνου. Ούτε να σκεφτούμε ότι τάχα αυτό, το δικό μας σημερινό, το ετοιμάζει άνθρωπος, εκείνο δε ο Κύριος. Αλλά και εκείνο και αυτό ο ίδιος, ο Κύριος τα προσφέρει.

Το δεύτερο γεγονός είναι ο Ιερός Νιπτήρας, στον οποίο ο Ιησούς έπλυνε τα πόδια των 12 μαθητών Του, δείχνοντας την ταπείνωσή Του. Μετά τη νύψη των ποδιών λέγει: «όποιος θέλει να είναι πρώτος, να είναι τελευταίος απ' όλους». Πρώτα πήγε στον Ιούδα και μετά στον Πέτρο, ο οποίος ήταν ο πιο ορμητικός απ' όλους και στην αρχή σταματάει το Διδάσκαλο, αλλά ύστερα όταν τον έλεγξε, υποχωρεί με τη καρδιά του. Αφού έπλυνε τα πόδια όλων, πήρε τα ιμάτιά Του και ξανακάθισε. Ο Ιησούς διδάσκει την πραγματική ταπείνωση που πρέπει να διέπει τον κάθε χριστιανό. Και ταπείνωση σημαίνει σημαίνει κατανόηση στον πόνο, τη δυσκολία, σημαίνει ανοχή εν αγάπη. Ταπείνωση είναι η γνήσια θυσία και προσφορά στον Άλλο, είναι το να πλύνεις τα πόδια του, να διακονήσεις και όχι να διακονηθείς, να συγχωρέσεις, ακόμα και τους εχθρούς σου. Ταπείνωση σημαίνει να θεωρώ από

αγάπη τον εαυτό μου πιο αδύναμο από τους άλλους. Σημαίνει αναγνώριση της αμαρτωλότητας και αδυναμίας μου.

Το τρίτο γεγονός είναι η υπερφυής προσευχή, η προσευχή του Ιησού προς τον Θεό Πατέρα μετά τον Μυστικό Δείπνο και λίγο πριν την σύλλησή Του, στην οποία ο Ιησούς ζητά από τον Θεό να μην τον αφήσει να πει το ποτήριο του Πάθους, αλλά και την υπακοή Του σ' Αυτόν [2]. Μετά το δείπνο βγήκαν όλοι στο όρος των Ελαιών, όπου ο Χριστός τους δίδαξε τα ανήκουστα και τελευταία μαθήματα και αρχίζει να λυπάται και να ανυπομονεί. Αναχωρεί μόνος Του, γονατίζει και προσεύχεται εκτενώς. Από την πολλή αγωνία, ο ιδρώτας Του γίνεται σαν σταγόνες πηχτού αίματος, οι οποίες έπεφταν στη γη. Μόλις συμπληρώνει την εναγώνια εκείνη προσευχή, φθάνει ο Ιούδας με ένοπλους στρατιώτες και πολύ όχλο και αφού χαιρετάει και φιλάει πονηρά το δάσκαλό Του, Τον παραδίδει.

Το τέταρτο γεγονός είναι η προδοσία του Ιούδα, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την σύλληψη του Ιησού. Αφού συνέλαβαν τον Ιησού, τον έφεραν δεμένο στην αυλή του Άννα αρχιερέως [3], ο οποίος ήταν πεθερός του Καιάφα. Συγκεντρώθηκαν όλοι εκεί οι ενάντιοι του Ιησού «οι δε κρατήσαντες τον Ιησούν απήγαγον προς Καιάφαν τον αρχιερέα, όπου οι γραμματεῖς και οι πρεσβύτεροι συνήχθησαν [4]». Το πρωινό ο Καιάφας [5] απέστειλε τον Ιησού στον Πιλάτο.

Ο Ιερός Χρυσόστομος δέχεται ότι ο Ιούδας «ηγάπησεν μάλλον τον χρυσόν η τον Χριστόν και γέγονε περί τους μισθωσαμένους εύνους τε και πιστός [6]». Πυρώθηκε, συμπληρώνει από το πάθος της φιλαργυρίας «τόδεινόντουτοθηρίονκαίκοινόντῆςοικουμένηςεχθρόν» και ενώ καθημερινά «συνήν

εκείνω», συναναστρεφόταν δηλαδή τον Ιησού παρά του οποίου «επαιδεύετο δι' έργων, διά λόγων, μη χρυσίον έχειν και όμως ουκ εσωφρονίσθη».

Και όχι μόνον αυτό, παρ' ότι είδε τον Ιησούν να διαφεύγει πολλάκις την σύλληψη και να έχει δώσει πολλές αποδείξεις της θεότητας και της δυνάμεώς του, όμως δεν απομακρύνθηκε «από την πονηράν εκείνην έννοιαν».

Τραγική ήταν η κατάληξη του Ιούδα. Σε λίγο χρόνο μετάνοιωσε για την πράξη του, και, πηγαίνοντας προς τους αρχιερείς, «απέστρεψετά τριάκοντα αργύρια λέγων, ήμαρτον, παραδούς αίμα αθών, οιδέ είπον, τι προς ημάς, συ όψει [7]».

«Ούτος του Δεσπότη εχωρίζετο». Δεν υπάρχει μεγαλύτερη δυστυχία από αυτόν τον Χωρισμό! «Ην δε νύξ» τονίζει ο Ευαγγελιστής [8], όταν ο Ιούδας έφυγε από τοΔείπνον. Πάντα η νύχτα βασιλεύει στις καρδιές των ανθρώπων, που εγκαταλείπουν και απαρνιόνται τον Χριστό. Η υποταγή στον Χριστό είναι η μεγαλύτερη πράξη ελευθερίας. Ο Κύριος δεν ζητά δούλους. Θέλει την ελεύθερη αγάπη μας. Χάνοντας και προδίδοντας αυτήν την αγάπη ο Ιούδας έχασε την

εσωτερική του ελευθερία. Η υποδούλωση στην αμαρτία είναι πολύ ό,τι χειρότερο και φοβερότερο μπορεί να συμβεί στον άνθρωπο. Η μετάνοια, όμως, τον ξαναντύνει με την θεοϋφαντη στολή, τον ανανεώνει, τον αναζωογονεί.

Ασφαλώς και όλοι μας θα θέλαμε να ανανεωθούμε πνευματικά. Αρκετά είναι τα πρόσωπα των Ευαγγελικών περικοπών της Μεγάλης Εβδομάδος, τα οποία μας δείχνουν τον δρόμο της μετάνοιας (η πόρνη, ο Πέτρος, ο ληστής). Μην ακολουθήσουμε τον δρόμο του Ιούδα, γιατί αυτός επέλεξε τον χωρισμό με το φως, επέλεξε να ζήσει στο σκότος, πράγμα που δεν επιθυμούμε.

Ας αφήσουμε τις καρδίες μας από τις βιοτικές μέριμνες και ας ζήσουμε πραγματικά τα γεγονότα που ακολουθούν. Να συσταυρωθούμε με τον Κύριο και να συναναστηθούμε, να ζήσουμε μέσα στο ατέρμονο φως της Αναστάσεως.

Τη αφάτω σου ευσπλαγχνία, Χριστέ ο Θεός ημών, ελέησον ημάς. Αμήν.

Παραπομπές:

1. Τα ονόματα των 12 Αποστόλων είναι τα εξής: Πέτρος, Ανδρέας, Ιάκωβος του Ζεβεδαίου, Ιάκωβος του Αλφαίου, οι Ευαγγελιστές Ιωάννης και Ματθαίος, Φίλιππος, Βαρθολομαίος, Ιούδας ο Θαδδαίος, Ιούδας ο Ισκαριώτης - ο προδότης, Σίμων ο ζηλωτής.

2. Ματθαίου 26, 39 και 42.

3. Ο Άννας ήταν ο πρώτος Αρχιερέας που διόρισαν οι Ρωμαίοι στην Ιουδαία, το 6 μ.Χ. Διαχειριζόταν το θησαυροφυλάκιο, πρωτοστατούσε στις θρησκευτικές τελετές, διηύθυνε την αστυνομία του Ναού και εκτελούσε χρέη δικαστή. Όμως δεν μπορούσε να διατάξει την εκτέλεση εγκληματιών. Αυτή ήταν απόφαση του Ρωμαίου κυβερνήτη της περιοχής.

4. Ματθαίου 26, 57.

5. Είναι ο αρχιερέας, πρόεδρος του Μεγάλου Εβραϊκού Συνεδρίου, το οποίο δίκασε και καταδίκασε σε θάνατο τον Ιησού Χριστό. Το πραγματικό του όνομα ήταν Ιωσήφ. Το «Καϊάφας» ήταν υποκοριστικό και σήμαινε «ο υποτάσσω» (το πιθανότερο) ή, κατ' άλλους «ο βράχος». Ο Ρωμαίος επίτροπος Βαλέριος Γράτος τον έκανε αρχιερέα το 18 μ.Χ. Παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι το 36 μ.Χ., οπότε τον απομάκρυνε ο λεγάτος της Συρίας Βιτέλλιος, σύμφωνα με όσα αναφέρει ο Ιώσηπος στην Ιουδαϊκή Αρχαιολογία. Διατηρήθηκε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα στην αρχιερατεία, επειδή εξυπηρετούσε τα συμφέροντα των Ρωμαίων. Αν και

θρησκευτικός αρχηγός των Εβραίων, ποτέ δεν τους προστάτευσε απέναντι στις ρωμαϊκές αυθαιρεσίες. Δεν πρόβαλε καμιά αντίσταση όταν ο Πιλάτος αποπειράθηκε να εισαγάγει στα Ιεροσόλυμα εικόνες του Καίσαρα, ή όταν άρπαξε τον κορβανά, το ταμείο του Ναού των Ιεροσολύμων κι έκανε σφαγές. Σ' αυτόν οδηγήθηκε ο Ιησούς Χριστός, αφού προηγουμένως τον πήγαν στον Άννα, την κόρη του οποίου είχε παντρευτεί ο Καϊάφας.

6. Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Ομιλία γ' εις την προδοσία του Ιούδα.

7. Ματθαίου 27, 3-4.

8. Ιωάννου 13,30.

<https://bit.ly/3OkD0ZU>